

Latitudo verò tanta est, ut duo folia *hominis corpus* commodè tegere possint. *Vineæ* multæ sunt in Terra Sancta, & plures essent, si Saracenis vini usus in universum non esset interdictus. Hi autem Terram illam hodiè pro majori parte subiectam tenent: & ubi vineas inveniunt eradicant. *Optimum vinum*, quod in ea invenitur, crescit *circa Bethleëm in valle Raphaim*, & in *Nebel-Escol*, unde exploratores portaverunt palmitem uvarum, ut in Numeris legimus, Num. xiiii. 23. Circa *Sidonem* quoque & *Antaradum*, itemque *sub Libano* monte *bonum* crescit *vinum*, & ut mihi retulerunt indigenæ, Antaradi colligunt uno anno ab eadem vite *triplex vinum*, hoc est, habent uno anno *tres vindemias*. Nam quum vitis tempore *Martii* consuetos produxerit botros, id ligni, quod vacuum est à fructu, relecatur, & tunc ex relicto palmitē in *Aprili* alius & novus repullulat furculus, suos quoque secum ferens fœtus. Qui & ipse truncatus, in *Majo* novum producit ramusculum, ferotinis oneratum uvis. Et hac arte fit, ut Primi botri, in *Augusto* ad maturitatem perducti, suam vindemiam requirant. Secundi verò, qui in *Aprili* floruerunt, in *Septembri* racemantur: & Tertiū in *Octobri*. Hinc etiam est, ut in Terra Sancta botros *venales* invenias à die Joannis Baptistæ usque in diem Divi Martini. Habentur quoque in ea Terra *figus*, *malogranata*, *mel*, *oleum*, *pepones*, *cucumeres*, *melones*, *citrulli*, *cucumeres Babylonici*, & alii multi fructus his similes. *Fruementum* quoque ipsum est *delicatissimum*, ut non videatur mihi, quod unquam meliorem comederim panem, quam Hierosolymis. *Porci sylvestres*, *capreoli*, *lepores*, *perdices* & *coturnices* abundant in Terra Sancta, sicut & *leones* atque *ursi*. Sed & *cameli* ibi in maximo habentur numero.

Tres uno
anno vin-
demia.

C A P. XII.

Qui homines Terram Sanctam inhabitent.

Sunt in Terra Promissionis homines ex *omni natione*, quæ sub cœlo est, & vivit quælibet gens juxta ritum suum. Et ut verum loquar, in nostram magnam confusionem, nulli in ea pejores & moribus corruptiores inveniuntur quàm *Christiani*, cujus hanc esse rationem arbitror. Quando aliquis in Hispania, Gallia, Germania, Italia, aut aliis Christianitatis nationibus malefactor deprehensus fuerit, utpote homicida, latro, fur, incestuosus, adulter, fornicator, proditor, & timet propterea à iudice condignam sibi irrogari pœnam, fugit & transfretat in Terram Sanctam, quasi hoc contractum aboliturus malum, & quum illuc venerit, non animum sed locum mutavit, & evenit sibi id, quod scriptum est, Jer. xiiii. 23. *Nunquid Æthiops potest mutare pellem suam?* Tales sunt hodiè in Terra Sancta non pauci, qui spoliunt peregrinos & conterraneos suos, ad se bona fiducia divertentes, & nihil mali de eis suspicantes: detestabilesque illi patres detestabiliores post se relinquunt filios, qui pollutis pedibus calcant loca sancta, & sua pessima vita id efficiunt, ut sancta Dei in magnum veniant contemptum. Sunt autem præter *Saraceni*. Christianos in Terra Promissionis & *aliæ variæ gentes*, præsertim *Saraceni*, qui *Mahometem* prædicant, & legem ejus observant, agnoscentes etiam Christum veluti magnum prophetam, de Spiritu Sancto conceptum, & natum ex virgine Maria, sed negant eum passum & mortuum, verum quum illi placuit, ajunt, ascendit in cœlum, sedetque ad dextram Patris ut Filius. Mahometem verò dicunt sedere ad sinistram Dei, & eum ut Dei nuntium ad se tantum missum. Sunt homines illi Mahometani immunditiæ addictissimi, ducuntque tot, quot pascere possunt, uxores, præter id, quod Gomorrhaico fœdati vitio, Sunt tamen hospitales, & satis humani, id quod non semel tantum in meipso sum expertus. Pro modico ministerio illis exhibito, copiosam reddunt mercedem. Sunt præterea in hac Terra *Syriani*, qui quidem *Christiani* sunt, verum Latinis nullam servant fidem, miserè & pauperrimè vivunt: avaritiæ studentes, nemini eleëmofynam largiuntur. Ditissimus inter eos non delicatius vivit, quàm pauperior. Inter Saracenos habitant, & ut plurimum officiis eorum manciantur. In habitu à Saracenis ferè nihil differunt, nisi